

גיליון מס' 12

מסכת שבת ט"ז-כ"ב

כ"ו אדר – ג' ניסן, שבוע פרשת ויקרא, תש"פ

פרסום הנס – נר חנוכה, עגילה, ארבע כוסות

(שבת כא ע"ב)

הנימוק למספר הלכות הקשורות להדלקת נרות חנוכה הוא: פרסום הנס. גם בהלכות הקשורות לברכת המזון ולתפילה בחנוכה נזכר נימוק זה. אך הוא גם נזכר בהלכות הקשורות לאמירת הלל, למקרא מגילה ולשתיית ארבע כוסות. פרסום הנס מתפרש כביטוי לפעולה שגם אחרים יראו אותה. אך להלן נעין במשמעות נימוק זה, ונצביע על משמעות רחבה יותר למהות פרסום הנס.

א. פרסום הנס בהקשר של הדלקת נרות חנוכה

פרסום הנס כנימוק בהקשר של נרות חנוכה נזכר בסוגיית הגמרא פעם אחת בלבד.

שבת כג ע"ב

אמר רבא:

פשיטא לי נר ביתו ונר חנוכה נר ביתו עדיף משום שלום ביתו.

נר ביתו וקידוש היום נר ביתו עדיף משום שלום ביתו.

בעי רבא: נר חנוכה וקידוש היום מהו? קידוש היום עדיף דתדיר, או דילמא נר חנוכה עדיף משום פרסומי ניסא? בתר דאבעיא הדר פשטה נר חנוכה עדיף משום פרסומי ניסא.

רש"י וראשונים אחרים פירשו הלכות נוספות בנימוק "משום פירסומי ניסא". להלן כמה דוגמאות:

א. שבת כא ע"ב

תנו רבנן: נר חנוכה מצוה להניחה על פתח ביתו מבחוץ. אם היה דר בעלייה מניחה בחלון הסמוכה לרשות הרבים. ובשעת הסכנה מניחה על שלחנו ודיו.

רש"י

מבחוץ - משום פרסומי ניסא, ולא ברשות הרבים אלא בחצרו, שבתיהן היו פתוחין לחצר.

ב. שבת כב ע"א

נר של חנוכה שהניחה למעלה מעשרים אמה פסולה כסוכה וכמבוי.

רש"י

פסולה - דלא שלטא בה עינא למעלה מעשרים אמה, וליכא פרסומי ניסא.

ג. שבת כא ע"ב (בבא קמא כב ע"א; בבא קמא סב ע"ב)

גמל טעון פשתן ועבר ברשות הרבים... הניח חנווני נרו מבחוץ חנווני חייב, רבי יהודה אומר בנר חנוכה פטור.

רש"י בבא קמא שם

שמצוה להניחה ברשות הרבים לפרסומי ניסא.

ד. שבת כא ע"ב

נר חנוכה מצוה להניחה בתוך עשרה.

רא"ש שבת ב, ה (בבא קמא ו, יח)

מצוה להניחה למטה מעשרה. כדאמר רבינא משמיה דרבא, וגם איכא פרסום הנס טפי כשהיא למטה, דדבר העשוי לאור אין דרך להניחה כל כך למטה.

ה. שבת כג ע"א

אמר רב חייא בר אשי אמר רב: המדליק נר של חנוכה צריך לברך. ורב ירמיה אמר: הרואה נר של חנוכה צריך לברך. אמר רב יהודה: יום ראשון הרואה מברך שתיים, ומדליק מברך שלש. מכאן ואילך מדליק מברך שתיים ורואה מברך אחת.

הרב דוד אבודרהם, ספר אבודרהם - חנוכה ד"ה המדליק נר

תקנו לברך על ראיית נר חנוכה יותר משאר מצות, ויש לומר משום פרסומי ניסא.

ו. ספר כלבו סימן מד

נהגו כל המקומות להדליק נר חנוכה בבית הכנסת להוציא מי שאינו בקי ושאינו זריז בזאת, גם כי הוא הדור המצוה ופרסום הנס, וזכר למקדש.

- מהי פטולת פרסום הנס ומה הייטוד של הפרסום, ע"פ כל המקורות שהובאו לעיל?

ב. פרסום הנס - בברכת המזון ובקריאת הפטרה בראש חודש טבת שחל

בשבת

פרסום הנס מופיע בגמרא בסוגית חנוכה בהקשר של אמירת על הניסים בברכת המזון.

שבת כד ע"א

איבעיא להו מהו להזכיר של חנוכה בברכת המזון? כיון דמדרבנן הוא לא מדכרינן, או דילמא משום פרסומי ניסא מדכרינן?

אמר רבא אמר רב סחורה אמר רב הונא: אינו מזכיר, ואם בא להזכיר מזכיר בהודאה. רב הונא בר יהודה איקלע לבי רבא סבר לאדכורי בבונה ירושלים. אמר להו רב ששת: כתפלה. מה תפלה בהודאה אף ברכת המזון בהודאה.

תוספות שם ד"ה מהו

מהו להזכיר של חנוכה בבהמ"ז - בתפלה פשיטא ליה דמזכיר משום דתפלה בצבור הוא ואיכא פרסומי ניסא, אבל בברכת המזון שבבית ליכא פרסומי ניסא כולי האי.

תוספות מנמק את פרסום הנס גם בהקשר להפטרה אותה קוראים בשבת חנוכה כשראש חודש טבת חל בשבת.

שבת כג ע"ב תוספות ד"ה הדר

ונראה לרשב"א כשחל ר"ח טבת להיות בשבת שיש להפטיר בנרות דזכריה משום פרסומי ניסא ולא בהשמים כסאי שהיא הפטרת ר"ח.

- את ברכת המזון מברכים בשקט, ואין חובה לברך בחנוכה את ברכת המזון בקול רם. גם ההפטרה לא עוסקת באופן ישיר בנס חנוכה. מהי פעולת פרסום הנס ומה הייעוד של הפרסום, ע"פ כל המקורות שהובאו לעיל?

ג. פרסום הנס - באמירת הלל, שתיית ארבע כוסות בליל הסדר, מקרא

מגילה

את המושג פרסום הנס אנו מוצאים גם בנוגע לאמירת הלל, שתיית ארבע כוסות בליל הסדר, מקרא מגילה.

ברכות יד ע"א

בעא מיניה אחי תנא דבי רבי חייא מרבי חייא: בהלל ובמגילה מהו שיפסיק? אמרינן קל וחומר: קריאת שמע דאורייתא פוסק - הלל דרבנן מבעיא, או דלמא פרסומי ניסא עדיף? אמר ליה: פוסק ואין בכך כלום.

פסחים קיב ע"א

עני נוטל ארבע כוסות ואפילו מן התמחוי וכו'. פשיטא! - לא נצרכא אלא אפילו לרבי עקיבא, דאמר: עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות - הכא משום פרסומי ניסא (מודי).

מגילה ג ע"ב

בעי רבא: מקרא מגילה ומת מצוה הי מינייהו עדיף? מקרא מגילה עדיף משום פרסומי ניסא, או דלמא מת מצוה עדיף - משום כבוד הבריות? בתר דבעיא הדר פשטה: מת מצוה עדיף. דאמר מר: גדול כבוד הבריות שדוחה את לא תעשה שבתורה.

מגילה יח ע"א

והלועז ששמע אשורית יצא. והא לא ידע מאי קאמרי? מידי דהוה אנשים ועמי הארץ. מתקיף לה רבינא: אטו אנן האחשתרנים בני הרמכים מי ידעינן? אלא מצות קריאה ופרסומי ניסא הכא נמי מצות קריאה ופרסומי ניסא.

גם הלכות מגילה נוספות נומקו בטעם: פרסום הנס.

תלמוד בבלי מסכת מגילה דף ה עמוד א

אמר רב: מגילה בזמנה קורין אותה אפילו ביחיד, שלא בזמנה בעשרה.
רב אסי אמר: בין בזמנה בין שלא בזמנה בעשרה.
הוה עובדא וחש ליה רב להא דרב אסי.

רש"י

בזמנה - בארבעה עשר, מתוך שהיא חובה בו ביום על כל יחיד ויחיד - קורין אותה אפילו ביחיד, דהכל קורין בו, ואיכא פרסום נס.

שלא בזמנה - כגון כפרים המקדימין ליום הכניסה - אין קורין אותה אלא בעשרה, דבעינן פרסום ניסא.

ורב אסי אמר בין בזמנה בין שלא בזמנה - מצוה לחזר אחר עשרה, משום פרסומי ניסא, אבל אי לא אשכח עשרה - לא אמר רב אסי דלא ליקרי, שאין איסור קריאתה ביחיד, אלא מצוה לקרותה בעשרה.

וחש ליה רב להא דרב אסי - וחזר על עשרה וקיבצן.

- גם אדם שמתפלל לבד אומר הלל, וכן אדם שיושב לבדו בליל הסדר שותה ארבע כוסות. כך גם בנוגע למי שקורא מגילה ביחיד בזמנו.
- מהי פעולת פרסום הנס ומה הייעוד של הפרסום, ע"פ כל המקורות שהובאו לעיל?

ד. התלות בין חובת ההדלקה לפרסום הנס

נחזור להלכות הדלקת נרות חנוכה, ונעין בשאלת התלות בין חובת ההדלקה לבין הפרסום. הדיון בשאלה זו, יחדד עוד את המשמעות של המושג פרסום הנס.

שבת כא ע"ב

מצותה משתשקע החמה עד שתכלה רגל מן השוק. מאי לאו, דאי כבתה הדר מדליק לה! לא, דאי לא אדליק - מדליק. ואי נמי: לשיעורה. עד שתכלה רגל מן השוק. ועד כמה? - אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: עד דכליא ריגלא דתרמודאי.

תוספות שם ד"ה דאי לא

דאי לא- אבל מכאן ואילך עבר הזמן. אומר הר"י פורת דיש ליזהר ולהדליק בלילה מיד שלא יאחר יותר מדאי. ומ"מ אם איחר ידליק מספק דהא משני שינויי אחרינא. ולר"י נראה דעתה אין לחוש מתי ידליק דאנו אין לנו היכרא אלא לבני הבית שהרי מדליקין מבפנים.

- הסבר את השיטות השונות בתוספות בנוגע למי שמצוין להדליק לאחר שכלתה הרגל מהשוק.

שולחן ערוך אורח חיים הלכות חנוכה סימן תרעב סעיף ב

...אם עבר זה הזמן ולא הדליק, מדליק והולך כל הלילה.

מגן אברהם סימן תרעב ס"ק ו

כל הלילה. בבית יוסף כתוב דהוי ספיקא דדינא ואם כן משמע שאין לברך. אבל מדסתם בשולחן ערוך משמע דעתו שיברך. ורש"ל כתב דוקא עד חצות ואם כן אחר חצות אין לברך. ובהג"מ כתב כל זמן שבני הבית נעורים אפי' עד עמוד השחר עכ"ל. וכן נראה לי להורות. אבל אם ישנים אין לברך עליהם.

משנה ברורה סימן תרעב ס"ק יא

כל הלילה - עד עמוד השחר ובברכה. והיינו דוקא אם בני הבית נעורים אבל אם ישנים אין לברך עליהם אלא ידליק בלא ברכה דכמו דלדידהו לא היה מברך אלא בזמן פרסום הנס הכא נמי לדידן. ואם בא לביתו קודם עלות השחר ומצא בני ביתו ישנים, מן הנכון שיקיצם כדי שיוכל להדליק בברכה.

- ע"פ המגן אברהם והמשנה ברורה, הסבר את התלות בין חובת ההדלקה לבין חובת הפרסום.
- האם ניתן לבסס עמדה זו גם באחת השיטות שהובאו בתוספות? נמק.

הרב משה פיינשטיין, חלק על דברי המגן אברהם, וביסס דבריו על ההלכה בענין קריאת מגילה ביחיד ובציבור, וכן על דברי הריא"ז שהובאו בשלטי גבורים.

הרב משה פיינשטיין, שו"ת אגרות משה אורח חיים חלק ד סימן קה, סעיף

ז

אם פירסום הנס מעכב במצות נר חנוכה. הנה לע"ד מסתבר בפשיטות דגם נר חנוכה אין הפרסומא ניסא עיכוב לעצם חיוב הדלקת הנרות לומר דבליכא ענין דפרסומי ניסא שהוא נמצא במקום שליכא אינשי יפטר לגמרי.

דמאי שנא ממגילה דצריך לקרא אף כשהוא יחיד בביתו ופשוט זה כל כך עד שכתב רש"י במגילה דף ה' ע"א על ר' אסי דאמר בין בזמנה בין שלא בזמנה בעשרה, דהוא רק מצוה לחזר אחר עשרה אבל אי לא אשכח עשרה לא אמר ר' אסי דלא ליקרי.

...א"כ גם בחנוכה מסתבר שהוא כן בעצם המצוה הוא אף ליחיד שלא שייך שיתפרסם, אלא דענין הפרסום הוא עוד דין דצריך לעשות המצוה בפרסום, ולכן אף כשאחד נמצא במקום שליכא שום איש צריך להדליק בברכה ולא שייך לפוטרו מהדלקה כשליכא אינשי. ונראה שזהו מה שכתב השלטי גיבורים שבת דף כ"ג ע"א על הא דאכסנאי בשם ריא"ז שנראה בעיניו שאם היה עומד בין הנכרים אף על פי שאין לו בית לעצמו ולא פתח לעצמו חייב להדליק נר לעצמו אף על פי שאשתו מדלקת בביתו, ופרסום דהנכרים לא מסתבר שיתחשב פרסום ומ"מ מחייבו להדליק אף על פי שעצם הדלקה הא יצא בהדלקת אשתו, וכ"ש שחייב כשלא הדליקו עליו בביתו אף שהוא רק יחידי ואין שום איש אחר שם. וכן הביא בשער הציון סימן תרע"ב אות י"ז בשם ספר חמד משה מהא דהשלטי גבורים בשם הריא"ז דאף אם הוא בין הנכרים לבדו צריך להדליק ומשמע מדכתב כן בפשיטות שידליק בברכה אלא ודאי

דאם יכול לפרסם ההדלקה בפני רבים יותר עדיף אבל אי ליכא אנשים בשביל זה לא יבטל המצוה ומסיק דכן נוהגין העולם, והוא לע"ד ברור כדכתבתי ואף שליכא גם נכרים דפרסום הנכרים אינו כלום דזה הא חזינן בפשיטות מס' חמד משה, ולא מסתבר שיחלקו בזה. ...ושובר הר"י בתוס' בד"ה דאי וכן הרא"ש וכן סובר הרמ"א או"ח סימן תרע"ב סעי' ב' ולהר"י פורת והמחבר בש"ע שפסקו כלשון האחר שכל הלילה כשר להדליק חייב להדליק אף כשהוא רק איש אחד במקום שנמצא בברכה דענין פרסומי ניסא אינו עיכובא כיון שלא תיקנו זמן להדלקה בדיעבד להר"י פורת. ולהמחבר ולהר"י בתוס' והרא"ש והרמ"א שבזה"ז שמדליקין בפנים זמנו כל הלילה דאין לנו זמן לפרסומי מלתא יותר, יכול להדליק אף כשהוא יחידי במקום ממש ואף כשבני הבית כבר יצאו וישנים כשבא לביתו גם בברכה כהשלטי גבורים בשם הריא"ז כשהוא במקום נכרים כדכתב החמד משה דלא כהמגן אברהם ואין בזה ספק ברכות לכאורה וכדמסיק גם בשער הציון שמי שרוצה לנהוג כוותיה דהחמד משה גם לברך אין מוחין בידו. ולענ"ד מחוייב לברך, דשיטת המגן אברהם תמוה וצ"ע. והנה אתה רואה מזה איך הוא לדינא, אבל המגן אברהם דסובר דבחנוכה הוי פרסומי ניסא עיכוב בהמצוה, גם רווק יסבור שפטור ואם יביא אתו איזה איש גם להמגן אברהם יצטרך לברך, ואם אחד בא כשבני ביתו ישנים אם הביא עמו איזה אינשי, דאינשי אחריני ודאי טוב רק שסגי בהיכר דבני הבית לבד. דמה שכתבת דלהמגן אברהם הוא דוקא כשיקיץ בני ביתו ולא יועיל אינשי אחריני אין לזה טעם, אבל דברי המגן אברהם תמוהין וצריך להדליק בברכה אף כשבני הבית ישנים ואף כשהוא רק לבדו בבית וגם רק לבדו בכל העיר צריך להדליק בברכה וכדבארתי, וכדהביא המשנה ברורה בשער הציון גם מחמד משה וגם הסכים שמי שרוצה לנהוג כוותיה אין מוחין, ולא קשה כלום ואדרבה כן מוכרחין לעשות כדלעיל. דודך אוהבך בלוי"נ, משה פיינשטיין.

- הסבר את טענות הר"מ פיינשטיין נגד הפסיקה של המגן אברהם והוכחותיו מדברי הגמרא בענין מגילה ביחיד, ומדברי הריא"ז, והמשנה ברורה.
- חייל נמצא בעמדת שמירה לבדו ואין מי שיראה את המנורה שלו. באפשרותו להדליק בזמן. האם יברך? בסס תשובתך על דברי הר"מ פיינשטיין.

מהרמב"ם נראה שהפרסום הוא ביטוי להודאה לה' של המפרסם, ולא תלוי בראיה של אחרים.

רמב"ם הלכות חנוכה ד, יב

מצות נר חנוכה מצוה חביבה היא עד מאד. וצריך אדם להזהר בה, [א] כדי להודיע הנס, [ב] ולהוסיף בשבח האל והודיה לו על הנסים שעשה לנו.

הרב יעקב בצלאל ז'ולטי, הרב יעקב בצלאל ז'ולטי, "מצות נר חנוכה", משנת יעבץ, או"ח סימן עג (עמ' רכז).

נראה בדעת הרמב"ם דמפרש דהא דאמרו "הודאה", כמש"כ בפסקי ריא"ז ש"מודים על הנס בהדלקת הנרות" [ריא"ז] (שבת כא ע"ב): "לשנה אחרת קבעום ועשאום שמונה ימים שגומרים בהן את ההלל, ומודים על הנס בהדלקת הנרות ומזכירין אותו בתפילה". והיינו שעצם

הדלקת נר חנוכה שהוא משום פירסומי ניסא, זהו הודאה על הנס, כלומר שמודים על הנס ע"י פרסום הנס.

הלכה למעשה

הרב יצחק יוסף, ילקוט יוסף, סימן תרעב, א

א. זמן הדלקת נרות החנוכה הוא בצאת הכוכבים, שהוא כרבע שעה אחר שקיעת החמה, לא מאחרים ולא מקדימים, ונמשך זמנה עד שתכלה הרגל מן השוק, דהיינו כמו חצי שעה אחר צאת הכוכבים. וצריך ליתן שמן בנרות שיעור שתדלוק חצי שעה אחר צאת הכוכבים. ומכל מקום אם לא הדליק בתחילת הלילה, מדליק והולך כל הלילה בברכה, כל זמן שלא עלה עמוד השחר. ואין לחוש בזה לספק ברכות, מאחר שכך המנהג להדליק בברכה גם אחר חצי שעה מצאת הכוכבים. ואם לא הדליק עד שעלה עמוד השחר, ידליק אז בלי ברכה.

ב. מי שהגיע לביתו עשרים דקות לפני עלות השחר, אף שלא נשאר לו מן הלילה חצי שעה משעת הדלקת נר החנוכה, מכל מקום ידליק בברכה, כלשון השלחן ערוך שידליק כל הלילה, ונכלל בזה ממש עד לפני עלות השחר.

הרב אליעזר מלמד, פניני הלכה, הלכות חנוכה

בזמן חז"ל היו האנשים רגילים לחזור לביתם עם חשכה, ולכן אמרו חכמים שמצוות הדלקת הנר "משתקע חמה ועד שתכלה רגל מהשוק". והכוונה, עד שהעניים שהיו מלקטים דברים שנותרו בשוק היו חוזרים לבתיהם (שבת כא, ב). וזה היה כחצי שעה אחר זמן ההדלקה (רי"ף).

גם בזמנינו, שיש תאורת חשמל, ורוב האנשים ממשיכים לעבוד כמה שעות אחר החשכה, הזמן המובחר להדלקת הנרות הוא בזמן שקבעו חכמים – מצאת הכוכבים עד חצי שעה לאחריו.

אבל מי שקשה לו לחזור לביתו בצאת הכוכבים, רשאי להדליק מאוחר יותר, וישתדל להקדים את חזרתו עד כמה שאפשר, כדי להדליק קרוב יותר לזמן שתקנו חכמים. וישתדל שלא לאחר את ההדלקה מעבר לשעה תשע, שעד אז עוד מקובל בימינו לחזור מהעבודה, ואפשר לומר שהוא בכלל מה שאמרו חכמים: "עד שתכלה רגל מהשוק". ויזהר שלא לאכול אכילת קבע, שהוא שיעור כביצה של פת או מזונות, עד שידליק נרות (מ"ב תרעב, י; תלא, ו; לעיל יב, יג).

במקום שמתקיים שיעור תורה קבוע אחר תפילת ערבית, ואם ילכו להדליק נרות אחר תפילת ערבית הלימוד יתבטל, עדיף שיקיימו את השיעור ואח"כ יזכירו לכולם להדליק נרות, שמצוות לימוד התורה עדיפה על הדלקת נרות בזמן המהודר.

מי שלא הספיק להדליק נרות חנוכה עד סביבות השעה תשע, ידליק כל הלילה עד עמוד השחר, ויברך על ההדלקה רק אם יש סבירות גבוהה שיעבור אדם ברחוב ויראה את נרותיו, או שיש בביתו אדם נוסף, כגון אשתו או אחד מבני ביתו, שיראה את נרותיו. אבל אם כל בני ביתו הלכו לישון, ויצטערו אם יעירם, וגם ברחוב סביר שלא יהיה אדם שיראה את נרותיו, ידליק בלא ברכה.

מי שלא הדליק נרות כל הלילה, הפסיד את המצווה של אותו יום, אבל למחרת ידליק נרות כמו שאר בני אדם (רמ"א תרעב, ב).

אמונה

שפת אמת בראשית לחנוכה (תרמ"ח)

ופרסומי ניסא הוא דבר גדול. כי הנס מעולם הנסתר. רק הקדוש ברוך הוא עשה זכר לנפלאותיו גם בעוה"ז. וזה תליא במעשה האדם לפרסם הנס ולגלות אור הנס גם בעוה"ז. כמ"ש "נתת ליראיך נס להתנוסס" (תהילים ס, ג). וכל איש ישראל שמתפעל נפשו בחנוכה ע"י הנס ומתעורר לעבודת השי"ת ומשתוקק לבנין בית המקדש הרי זה מפרסם הנס.

אמרי אמת בראשית חנוכה, (ליל ג', תרח"ץ)

ענין פרסומי ניסא בחנוכה הוא להרחיב הנס בכל מקום וזהו שכתוב (תהילים ס, ו) "נתתה ליראיך נס להתנוסס". איתא בגמרא (שבת כג ב) בעי רבא נר חנוכה וקידוש היום מהו קידוש היום עדיף דתדיר או דילמא נר חנוכה עדיף משום פרסומי ניסא בתר דבעיא הדר פשטה נר חנוכה עדיף משום פרסומי ניסא. לא כתוב מהיכן פשטה והלא גם מקודם ידע מהסברא של פרסומי ניסא, אולם הדר פשטה היינו התפשטות הנס שהוא ייגע עצמו ומצא כח הנס וענין פרסומי ניסא. כתיב (תהילים קיא ד) "זכר עשה לנפלאותיו". וברש"י קבע לישראל שבתות ומועדים ומצות שנאמרו בהם וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים, בזמן הנס מתעלים לעולם עליון וחדש וצריכים להאחז בזה וזהו נס להתנוסס.

הרב יוסף דב סולוביצ'יק, על התשועות, עמ' 97-98

פרסום הנס של פורים מתבצע באמצעות קריאת המגילה. במה שנוגע לפסח, אנו ממלאים את חובת פרסום הנס באמצעות סיפור יציאת מצרים. את שני אלה קריאת המגילה וסיפור יציאת מצרים, ניתן לבצע רק באמצעות תלמוד תורה. בפסח אנו עוסקים בלימוד תורה שבעל פה, ע"י ביאור ופירוש של פסוקי "ארמי אובד אבי", בפורים אנו קוראים את המגילה, שהיא חלק מכתבי הקודש, תורה שבכתב. כאשר האמצעי או הכלי לשם פרסום הנס היא התורה. אין למי שאינם יהודים זיקה אל התורה. היא איננה שלהם. "תורה ציוה לנו משה מורשה קהילת יעקב" (דברים לג, ד)

אך בחנוכה אין פרסום הנס מושג באמצעות לימוד תורה. בחנוכה פרסום הנס נעשבה באמצעות החושים. בראיית נר חנוכה. האדם רק מדליק נר, ומציג אותו ברבים. מעשה זה של פרסום הנס מיועד גם אל הנכרים.

הרב מיכל זלמן שורקין, הררי קדם, א עמ' רעה

דכשמפרסם את הנס יש בזה קיום של קידוש השם, שהוא מפרסם לרבים את הנס שה' עשה לבניו להושיעם מצרותם בניסים ונפלאות. וכן מייתי הרב ירוחם פערלא בספר המצוות של רס"ג בשם רבי דניאל הבבלי (מצוה נט-ס, עמ' 508) דנפקא ליה מהפסוק בפרשת אמור (ויקרא כב, לב) "ולרא תחללו את שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל" ודרשו עליה בספרא ממשמע שנאמר ולא תחללו אמור קדוש. וכתב שם דזהו המקור שחייבין בהלל ובפרסום ניסא. ואם כן כמו שבעבירת חילול השם חייב למסור נפשו שלא יחלל את ה', הכא נמי במצוות קידוש ה' חייב להוציא את כל ממונו לקדש את ה' ע"י פרסומי ניסא דהדלקת נרות.